ପୌର ପରିଷଦ, ସମରଳା

ବନାମ

ସୁଖବିନ୍ଦର କୌର

ଅଗଷ୍ଟ 8, 2006

[ଏସ୍. ବି. ସିନ୍ହା ଏବଂ ଦଲବୀର ଭଣ୍ଡାରୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଆଇନ, 1947 - ଧାରା 2 (00)(bb) ଏବଂ 25F - କୌଣସି ସୂଚନା ବିନା ବରଖାସ୍ତ କରିବାର କ୍ଷମତା ସହିତ ନିଯୁକ୍ତି - ଧାରା 25F ପାଳନ ନକରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବହିଷ୍କାର - ବୈଧତା – ନିର୍ଣ୍ଣିତ - ବହିଷ୍କାର ବୈଧ - ଆଇନର ଧାରା 2 (00)(bb) ଆକର୍ଷିତ - କର୍ମଚାରୀ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ସେବା ବିନା ନୋଟିସରେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ବିନା ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ଆପିଲକାରୀ, ଜଣେ ପୌର ପରିଷଦ, ଏକ ଅଫିସ୍ ଅର୍ଡର ମାଧ୍ୟମରେ କିରାଣୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟ କଥା ସହିତ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନକରି ତାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାର କ୍ଷମତା ଥିଲା । ସମାନ ସର୍ତ୍ତରେ, ସେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସେବା ବନ୍ଦ ହେବା ପରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରମ ଅଦାଲତ ତାଙ୍କ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କାର ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଆଇନ, 1947ର ଧାରା 25-F ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନୁହେଁ ବୋଲି ମତ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଚାକିରି ଜାରି ରଖିବା ଏବଂ ମଜୁରୀ ଫେରାଇବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ହାଇକୋର୍ଟରେ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପିଲକାରୀଙ୍କ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ଖାରଜ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ବହିଷ୍କାର ଆଇନର ଧାରା 2 (00)(bb) ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଧାରା 25-F ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆକର୍ଷିତ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ।

ଅପିଲ୍ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ରାୟ ଦେଲେ : 1. ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (00)(bb)ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଛି ।

2. ଉତ୍ତରଦାତା , ପ୍ରାୟ 18 ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ତିନିଥର ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ତିନିଥର ଅବ୍ୟାହତି ପାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଥିଲା । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ବିନା ନୋଟିସରେ ତାଙ୍କ ଚାକିରି ଶେଷ ହୋଇପାରେ । ସେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ବିନା ଉକ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କାଉନସିଲ, ସମରାଲା ବନାମ *ରାଜ କୁମାର,* **[2006] 3 SCC 81 ଏବଂ** *ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ କୃଷି ବିପଣନ ବୋର୍ଡ* ବନାମ *ସୁଭାଷ ଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **(2006) 2 SCALE, 614 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।**

ଏସ୍. ଏମ୍. ନିଲାଜକର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ *ଟେଲିକମ୍ ଜିଲ୍ଲା ମ୍ୟାନେଜର, କର୍ଣ୍ଣାଟକ,* **[2003] 4 SCC 27, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

3. ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ନଥିଲା, ତେଣୁ ଏହାର ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ପରେ ଏହାର ନବୀକରଣର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ।

4. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆପିଲକାରୀଙ୍କ ପଦବୀ ପାଇଁ କୌଣସି ଖାଲି ପଦବୀ ଅଛି କି ନାହିଁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିନଥିଲେ ।

ସାଂସଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବନାମ *ଅର୍ଜୁନଲାଲ ରାଜକ, (2006)* **2 SCALE 610, ନଗର** *ମହାପାଳିକା (ବର୍ତ୍ତମାନ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କର୍ପୋରେସନ)* ବନାମ *ୟୁପି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ, (2006) 5* **SCALE 145 ଏବଂ ହରିୟାଣା** ରାଜ୍ୟ *ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ* ବନାମ *ମାମି,* (2006) *5* **SCALE 164, କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3416 /2006

ଚଣ୍ଡିଗଡ଼ସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 1.9.2003 ତାରିଖରେ ସିଭିଲ୍ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ସଂଖ୍ୟା 10317/2003 ଏବଂ 9.7.2004 ତାରିଖରେ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6/2004 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅଜୟ ମଜିଥିଆ, ରାଜେଶ କୁମାର ଏବଂ ଡକ୍ଟର କୈଳାସ ଚାନ୍ଦ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍.କେ. ବଂଶଲ, ସାବିତ୍ରୀ ବଂଶଲ ଏବଂ ଗୁଡୱିଲ ଇନ୍ଦୀବର ।

କୋର୍ଟର ରାୟ ଏସ.ବି. ସିଂହା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା **। ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ** କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆପିଲକାରୀ ଜଣେ ପୌର ପରିଷଦ । ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ 6.11.1995 ତାରିଖର ଏକ ଅଫିସ୍ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିମାସ 1000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର ଦରମାରେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାବରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା ।ସେ ୮.୧୧.୧୯୯୫ରୁ ୧୭.୬.୧୯୯୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।6.11.1995 ତାରିଖର ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆଦେଶ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଟେ:

" ନଗର ପରିଷଦ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ସମରାଲା (ଲୁଧିଆନା)

ସଂଖ୍ୟା 588 ତାରିଖ 06.11.1995

କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା

ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ 6.11.1995 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରତିମାସ 1000 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର ହାରରେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାବରେ କିରାଣୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି, ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି । ଏହି ପଦବୀ ପାଇଁ କେହି ବାଧ କରିବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ନଦେଇ ଆପଣଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବାର କ୍ଷମତା କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ରହିଛି । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଏସଡି/କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ

ନଗର ପରିଷଦ, ସମରଳା "

ସେ ପୁଣି ଥରେ 20.6.1996 ତାରିଖର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି କେବଳ ଧାରଣ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଧାରଣକୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଧାରଣରେ ପରିଣତ ହୁଏ ନାହିଁ ଠାକୁର କିଶନ ସିଂହ ବନାମ ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର, [୧୯୯୪] ୬ ଏସସିସି ୫୯୧ ତାଙ୍କ ସେବା ବନ୍ଦ ହେବା ଉପରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ଶ୍ରମ ଅଦାଲତର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ 11.2.2003 ତାରିଖର ଏକ ରାୟ ଦେଇ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କାର କରିବା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1947 ର 25-Fର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଆଇନ') । ଏହା ତାଙ୍କୁ 25% ପୂର୍ବରୁ ଦେୟ ବକେୟା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନତା ସହିତ ପୁନଃନିଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା ।

ଏଠାରେ ଆପିଲକାରୀ ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିୟାଣା ହାଇକୋର୍ଟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ସଠିକତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ସହ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଆଇନର ଧାରା 2(00)(bb) ର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ପଡୁଥିବାରୁ, ଧାରା 25-F ର ବିଧାନଗୁଡ଼ିକ ଏଠାରେ ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ନୁହେଁ ।ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଏହା କହି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା:

> " ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସେବା ସମାପ୍ତି ତାରିଖ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଫାଇଲରେ କିଛି ନାହିଁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛି ।କୌଣସି ନୋଟିସ୍, ଚାର୍ଜସିଟ୍, ତଦନ୍ତ କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ବିନା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସେବା ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିବା ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଶ୍ରମ ଅଦାଲତ କହିଥିଲେ ଯେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଆଇନ, 1947ର ଧାରା 25ର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଛି । ତେବେ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର 25 ପ୍ରତିଶତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ ପୁନଃନିଯୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାଇକୋର୍ଟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।"

ପ୍ରାୟ 18 ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତିନି ଥର ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତିନି ଥର ଅବ୍ୟାହତି ଦିଆଯାଇଥିଲା।ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ତାଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଥିଲା । ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ବିନା ନୋଟିସରେ ତାଙ୍କ ସେବା ବନ୍ଦ ହୋଇପାରେ । ସେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ବିନା ଉକ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଗ୍ରହଣ   କରିଥିଲେ ।

ଆଇନର ଧାରା 2 (00) ରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଚାକିରିରୁ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେକୌଣସି କାରଣରୁ ଚାକିରିରୁ ବହିଷ୍କାରକୁ ବୁଝାଏ, ଯାହା ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡିତ ହେବା ବ୍ୟତୀତ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ:

"(bb) ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅବସାନ ପରେ ନବୀକରଣ ନହେବା କିମ୍ବା ସେଥିରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଚୁକ୍ତିନାମା ସମାପ୍ତ ହେବା ଫଳରେ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସେବାର ସମାପ୍ତି; ...."

ଯଦିଓ, ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହାର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହାର ନବୀକରଣର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନକରି ତାଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଆଇନର ଧାରା 2 (00) (bb) ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ କି ?

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷିତରେ, ଆମେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଚଳିତ କିଛି ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇପାରିବା ।

ମ୍ୟୁନିସିପାଲ କାଉନସିଲ, *ସମରାଲା ବନାମ* ରାଜ *କୁମାର,[2006] 3* **SCC 81, ମାମଲାରେ** ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା:

"ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ପୌର ପରିଷଦ ଅଟନ୍ତି ।" ଏହା ଏକ ବିଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ । କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ, ତଥା ସେମାନଙ୍କ ସେବାର ନିୟମ ଓ ଶର୍ତ୍ତସମୂହ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ସମ୍ପର୍କିତ ମୁନିସିପାଲ୍ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ/କିମ୍ବା ସେହି ଆଇନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ପୌର ପରିଷଦରେ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟଟି ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବ ଏଥିପାଇଁ ଅଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉକ୍ତ ଚିଠିଟି କାହିଁକି ଲେଖାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ପରିଷଦଠାରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ପରିଷଦ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତିର କାରଣ ଏଥିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଅର୍ଥାତ୍, ଗୋଟିଏ ପଦବୀ ଖାଲି ଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଜଣ କର୍ମଚାରୀ ଛୁଟିରେ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ପରିଷଦରେ ତୁରନ୍ତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତେଣୁ, ପରିସ୍ଥିତିର

ଜରୁରୀକାଳୀନତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ପୌର ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ବୁଝିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ହେବ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସେ ବୁଝିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ସେବା ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ବନ୍ଦ ହୋଇପାରେ, କାରଣ ଏହା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଥିଲା । ଏହି ବିଷୟରେ କେବଳ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ସେ ଏକ ଶପଥ ପତ୍ରକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଯେ ସମରଲା ପୌର ପରିଷଦ ତାଙ୍କ ସେବାକୁ ବନ୍ଦ କରିପାରିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ତାହା କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି ।

ଏସ୍. ଏମ୍. ନିଲାଜକର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ *ଟେଲିକମ୍ ଜିଲ୍ଲା ମ୍ୟାନେଜର, କର୍ଣ୍ଣାଟକ,* [2003] **4 SCC 27, ମାମଲାକୁ** ସେଠାରେ ପୃଥକ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କୁହାଯାଇଥିଲା:

"ଏସ.ଏମ୍. ନୀଳଜକର ବନାମ ଟେଲିକମ୍ ଜିଲ୍ଲା ପରିଚାଳକ ମାମଲାରେ ଏହି *କୋର୍ଟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ* ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ *ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ* ଦୃଢ଼ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଏହି କୋର୍ଟ ଏଥିରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ତଥ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହେବା ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ଥିଲେ ।" ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଖନନ, ତାର ପକାଇବା, ଖୁଣ୍ଟ ଲଗାଇବା, ଲାଇନ ଟାଣିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 1-10-1989 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନାମ ଉକ୍ତ ଯୋଜନାରେ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ସେମାନେ କେବଳ ସହକାରୀ ଶ୍ରମ ଆୟୁକ୍ତ ମାଙ୍ଗାଲୋରଙ୍କ ନିକଟରେ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ବେଲଗାମ ଜିଲ୍ଲା ପରିଚାଳକଙ୍କ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ଆକସ୍ମିକ ମଜଦୁରଙ୍କ ସେବା ବନ୍ଦ କରିବା, ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଆଇନର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରି କରାଯାଇଥିବା ସନ୍ଦର୍ଭରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ବିବାଦକୁ ବିଚାର କରି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ, ଯଥା, ବେଲଗାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଟେଲିକମ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରସାରଣରେ ଖୋଳିବା, କେବୁଲ୍ ବିଛାଇବା, ପୋଲ ସ୍ଥାପନ କରିବା, ରେଖା ଡ୍ରଇଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଲଗ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ । (SCC ପୃଷ୍ଠା 37, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 13)

"13. ଏକ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିୟୋଜିତ ଜଣେ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଚାକିରିର ଅବସାନ ଉପ-ଦଫା (bb) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଛଟେଇ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରାଯାଏ:

(i) କର୍ମଚାରୀ ଜଣକ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଅବଧିର ପ୍ରକଳ୍ପ କିମ୍ବା ଯୋଜନାରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ;

(ii) ନିଯୁକ୍ତି ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଥିଲା, ଏବଂ ଏକ ଦୈନିକ ମଜୁରିଆ ଭାବରେ ନୁହେଁ, ଯାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯେ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପର ସମାପ୍ତି ପରେ ନିଯୁକ୍ତି ସମାପ୍ତ ହେବ;

(iii) ଯୋଜନା କିମ୍ବା ପ୍ରକଳ୍ପର ସମାପ୍ତି ସହିତ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସମୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ଶେଷ ହୋଇଥିଲା; ଏବଂ

(iv) ନିଯୁକ୍ତି ଆରମ୍ଭରେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯିବା କିମ୍ବା ସଚେତନ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ରାଜ କୁମାର (ସୁପ୍ରା)ଙ୍କ ପରେ ଏହି କୋର୍ଟ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ କୃଷି ବିପଣନ *ବୋର୍ଡ* ବନାମ *ସୁଭାଷ ଚାନ୍ଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* (2006) *2 SCALE 614* ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

> " ଆପିଲକାରୀଙ୍କ ଦାବି ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ 'ଗହମ ଋତୁ' କିମ୍ବା 'ଧାନ ଋତୁ' ସମୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।" ଏହା ମଧ୍ୟ ବିବାଦର ବିଷୟ ନୁହେଁ ଯେ ଆପିଲକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା କୃଷି ଉତ୍ପାଦ ମାର୍କେଟିଂ ବୋର୍ଡ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଗଠିତ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସଂସ୍ଥା । ଉକ୍ତ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ନିସନ୍ଦେହରେ, ବଜାର କମିଟିଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବର ଏକ ସାଧାରଣ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନଥିଲା ଯେଉଁଠି ଜଣେ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ କେବଳ 1 ଦିନର କୃତ୍ରିମ ବ୍ୟବଧାନରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ନିଶ୍ଚୟଭାବେ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସେବା ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେବା ପରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରେ ତାଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭାବରେ ପୁନଃନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆଇନର ଅଧ୍ୟାୟ VA ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ କି ନାହିଁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଇନର ଧାରା 2 (00) (bb) ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଛଟେଇ ଆଦେଶ ଆସୁଛି କି ନାହିଁ ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ଯଦି ଆଇନର ଧାରା 2 (00) ର ଧାରା (bb) ରେ ଥିବା ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସେବାର ସମାପ୍ତି ଏକ ଛଟେଇ ନୁହେଁ, ତେବେ ଏହାର ଅଧ୍ୟାୟ VA ର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନଥିବ ।"

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇନଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପଦବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଖାଲି ପଦ ଅଛି କି ନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଆମେ ମତାମତ ଦେଉଛୁ ଯେ ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ତତ୍କାଳୀନ ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

ତେବେ, ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନରେ ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ, ଆବେଦନକାରୀ ନିଜେ ତାଙ୍କ ପୁନଃନିଯୁକ୍ତି ବଦଳରେ ଏକକାଳୀନ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଆବେଦନକାରୀ ନିଜେ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଯଦି ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ 30,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱାର୍ଥ ପୂରଣ ହେବ, ଯେପରି ସାଂସଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଅର୍ଜୁନଲାଲ ରାଜକ, (2006) 2 SCALE 610, ନଗର ମହାପାଳିକା (ବର୍ତ୍ତମାନ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ୍ କର୍ପୋରେସନ) ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ, (2006) 5 SCALE 145 ଏବଂ *ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ମାମନି, (2006)* 5 SCALE 164 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଆଦେଶର ନକଲ ପାଇବା ତାରିଖରୁ ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯଦି ସେ ଏହା ନକରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଦେୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିବର୍ଷ 6% ସୁଧ ପାଇବାର ହକଦାର ହେବେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନର ଫଇସଲା କରାଗଲା ।

ଭି.ଏସ୍.   ଆବେଦନର ଫଇସଲା କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।